

Verslag

Titel	Lokaal Overleg Kinderopvang
Datum en uur vergadering	21 november 2023 – 16.00 – 18.00 uur
Plaats vergadering	Den Bell-T1112
Volnummer	2023-004
Genodigden	
Datum volgende vergadering	27 februari 2024

Verslag vorige vergadering goedgekeurd
 niet goedgekeurd

Commentaar

Aanwezigen

Naam	Bedrijf	Naam	Bedrijf
Aanwezig			
Ann Willems	Vervanger diensten voor gezinsopvang	Marloes Hanssen Stad Antwerpen	Vervanger stedelijke aanbieders vakantieaanbod
Annick Schoups Regie Kinderopvang	Secretaris 0-3 jaar	Maxim Quintelier Tutters & Bellen	Vertegenwoordiger groepsopvang trap 0-1
Bruno Smis Helan Kinderopvang	Voorzitter Lokaal Overleg Kinderopvang	Martine Van Santvoort	Vervanger stedelijke groepsopvang
Ellen Goormans Amate	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2	Mieke Jacomen KdG-hogeschool	Vervanger niet stedelijke aanbieders vakantie-aanbod
Ellen Van Steenberge Regie Kinderopvang	Secretaris 0-3 jaar	Nabilla Ait Daoud	Schepen voor cultuur, kinderopvang, personeel, loketten
Hilde Van De Velde Nounours	Ondervoorzitter Lokaal Overleg Kinderopvang	Nelle De Winter Samen Fern	Vertegenwoordiger OKiDO's
Inge Waterschoot OLO	Vertegenwoordiger niet stedelijke kinderopvang trap 2	Pat Lauweres	Regie Kinderopvang
Jolijn Schoonbaert	Vertegenwoordiger niet stedelijke aanbieders vakantieaanbod	Soetkin Dekeyser	Kabinet schepen voor cultuur, kinderopvang, personeel, loketten
Katrein Ebinger Helan Kinderopvang	Vervanger OKiDO's	Sylvia Milloen Felies	Vertegenwoordiger diensten voor gezinsopvang

Luc Brabants	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2	Veerle Cuypers	Vervanger afgevaardigde Huizen van het Kind
Lutgart Desmet	Vervanger afgevaardigde Agentschap Opgroeien		
Verontschuldigd			
Eva Claes	Vervanger Speelpleinwerking	Najib Chakouh	Kabinet schepen voor onderwijs, jeugd integratie en inburgering
Fabienne Toussein	Ouder afgevaardigd door de kleine onderwijsverstrekkers en/of Joodse scholen	Raf De Dauw (De Kleine Vos)	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2
Gaby Pereira	Afgevaardigde personen met handicap	Sabine Lefever Jeugd	Secretaris 3-12 jaar
Jürgen Bollansee (Sprookjesland)	Vertegenwoordiger niet stedelijke groepsopvang trap 2	Vicky Meulenaere	Vertegenwoordiger Stedelijke groepsopvang

Agenda	Wie?
1. Verwelkoming en goedkeuring verslag 19/09/2023	Voorzitter
2. Aanpassingen wetgeving	Ellen Van Steenberge
3. Omschakeling: stand van zaken	Ellen Van Steenberge
4. Kinderopvangzoeker: stand van zaken	Pat Lauwers
5. Duaal leren en aanpassingen in onderwijs	David Boets
6. Beleidsvoerend vermogen	Annick Schoups
7. Zorginspectie: delen ervaringen	Hilde Van de Velde
8. Varia	Iedereen

1. Verwelkoming - Voorzitter

De voorzitter heet iedereen van harte welkom op het laatste Lokaal Overleg Kinderopvang van 2023.

Het secretariaat heeft het ontslag ontvangen van David Penasse (vervanger stedelijke kinderopvang). Vanaf 01/01/2024 neemt hij een nieuwe functie binnen de stad Antwerpen op en zal hierdoor niet meer deelnemen aan dit Lokaal Overleg Kinderopvang.

2. Aanpassing wetgeving – Ellen Van Steenberge

N.a.v. de Septemберverklaring zijn er 3 wijziging in de regelgeving die (eventueel gedeeltelijk) van kracht worden vanaf 01/01/2024.

1. Gewijzigde ratio én inzet van logistieke medewerkers

Voor de groepsopvang

De organisator moet ervoor zorgen dat er per kinderopvanglocatie en per aanwezige kinderbegeleider niet meer dan het volgende aantal tegelijk aanwezige kinderen wordt opgevangen:

1. **vijf kinderen:** in groepen met enkel baby's tot twaalf maanden
2. **zeven kinderen:** in groepen met naast baby's tot twaalf maanden, ook kinderen vanaf twaalf maanden
3. **acht kinderen:** in groepen met enkel kinderen vanaf twaalf maanden

Voor de gezinsopvang

De organisator moet ervoor zorgen dat er per aanwezige kinderbegeleider niet meer dan **zeven** tegelijk aanwezige kinderen worden opgevangen. Organisator moet ook een inspanning leveren om per aanwezige kinderbegeleider gemiddeld maximaal **vier** kinderen tegelijk op te vangen per kwartaal.

Logistieke medewerkers

De inzet van logistieke medewerkers in leefgroep is tijdelijk. Deze medewerkers mogen voor max. 25% meetellen voor de ratio maar enkel als zij in een kwalificerend traject/opleiding zitten en er een gekwalificeerde kinderbegeleider in de leefgroep aanwezig is. Om zich aan te passen aan de gewijzigde ratio krijgt men tijd tot 2027.

2. Basissubsidie – aanpassing i.f.v. betaalbaarheid aangepaste ratio

Voor de groepsopvang: verhoging van de basissubsidie vanaf 01/01/2024 naar € 4039,88 per gesubsidieerde kinderopvangplaats per kalenderjaar. Vanaf 01/01/2027 wordt dit € 4733,13.

Voor de gezinsopvang: verhoging van de basissubsidie van

- € 490,83 per gesubsidieerde kinderopvangplaats per kalenderjaar voor een subsidiegroep met subsidie voor inkomenstarief;
- € 2000 per gesubsidieerde kinderopvangplaats per kalenderjaar voor een subsidiegroep zonder subsidie voor inkomenstarief.

3. Absolute voorrang aan werkende ouders – vanaf 01/01/2024

Organisatoren moeten voorrang geven aan gezinnen waarvoor kinderopvang noodzakelijk is om te werken of om een dagopleiding met het oog op werk (hieronder wordt verstaan: een intensief traject naar werk, een inburgeringstraject of een opleiding die leidt tot een onderwijskwalificatie) te volgen.

De organisator:

1. moet absolute voorrang geven aan:
  - gezinnen die in totaliteit gemiddeld minstens **4/5de** werken of een 4/5de dagopleiding met het oog op werk volgen of een combinatie van 4/5de werken en dagopleiding volgen met het oog op werk
  - **broertjes of zusjes** van kinderen die op **hetzelfde moment** gebruik maken van dezelfde kinderopvang
  - **pleegkinderen** in het gezin en die in aanmerking komen voor kinderopvang
2. moet de voorrang toepassen op basis van **een verklaring op eer** van het gezin op het moment van de aanvraag en informeert het gezin hierbij dat hij/zij dit moet kunnen aantonen op basis één of meer van de volgende attesten:
  - een attest van de werkgever of een uittreksel uit de kruispuntbank voor ondernemingen;
  - een attest van een arbeidsbemiddelingsdienst of opleidingsinstantie;
  - een attest van een agentschap inburgering;
  - een attest van gezinssamenstelling;
  - een attest van de pleegzorgorganisatie;
  - indien van toepassing, een uitspraak van de rechtbank omtrent de verblijfsregeling van de kinderen.
3. kan afwijken van de voorrang, voor **maximaal 10% van alle kinderen** die op jaarbasis opgevangen worden in de kinderopvanglocatie, in het belang van het kind of omwille van een gezondheids-of welzijnssituatie in het gezin.
De afwijking van de voorrang kan toegepast worden op basis van **een advies van een instantie** die werkt met gezinnen.
4. heeft een opnamebeleid waarin hij de voorrangsregels toepast en moet dit opnemen in zijn **huishoudelijk reglement**.

Opmerkingen

- Voorrang: is dit voor beide partners samen of per partner?
→ 4/5de breuk is voor beide partners samen; hiervan wordt gemiddelde genomen.
- Voorrangsregels zijn voor trap 2; maar wat met trap 3 en OKiDO's?
→ Momenteel is deze regelgeving voor iedereen; zijn er geen uitzonderingen.
- Als men voorrang niet geeft, is men dan subsidie kwijt/verloren?
→ Nog niet duidelijk, toekomst zal dit uitwijzen.
- Ouder die een 4/5de opleiding volgt, doet een aanvraag maar stopt week later met opleiding. Behoudt deze ouder voorrang?
→ Ja, voorrang is van toepassing op moment van aanvraag.
- Regelgeving gaat in vanaf 01/01/2024; wel kort dag om huishoudelijk reglement aan te passen!
→ Je kan maar doen wat je kan; aanpassen wanneer mogelijk.
→ Wanneer wijziging in nadeel van ouders moet dit minstens 2 maanden op voorhand; anders kan dit onmiddellijk.
- 'Een advies van een instantie': worden deze instanties nog omschreven?

→ Er gaan nog verklarende nota's van Agentschap Opgroeien en een uitvoeringsbesluit (ministerieel besluit) komen rond de toepassing van deze voorrangregels.

3. Omschakeling: stand van zaken – Ellen Van Steenberge

Ellen geeft een overzicht van wat al bekend is en wat het effect hiervan is op het kinderopvangaanbod in de stad Antwerpen.

Oproepen

1. Uitbreidingsrondes

In 2023 wordt er nog 1 uitbreidingsronde afgerond en 1 uitbreidingsronde opgestart.

Kinderopvanglandschap in stad Antwerpen		
Situatie op 01/01/2023	Verwachte situatie 01/01/2024 (uitgaande van status quo)	Verwachte situatie 31/12/2025 (uitgaande van status quo)
<ul style="list-style-type: none"> • 20.290 baby's en peuters • 8.098 opvangplaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> • 20.290 baby's en peuters • 8.098 opvangplaatsen 	
<ul style="list-style-type: none"> • dekkingsgraad van 39,91% waarvan <ul style="list-style-type: none"> • 6.704 IKT-plaatsen of 82,79% • 1.394 plaatsen met vaste prijs (17,21%) waarvan ± 940 met KOT 	<ul style="list-style-type: none"> • dekkingsgraad van 39,91% waarvan <ul style="list-style-type: none"> • 7.434 IKT-plaatsen of 91,80% • 664 plaatsen met vast prijs (8,20%) waarvan 300 met de <u>versterkte</u> KOT (95,51%) → Sterke verbetering van de basis financiële toegankelijkheid van het aanbod 	<ul style="list-style-type: none"> • dekkingsgraad van 40,80% waarvan <ul style="list-style-type: none"> • 7.614 IKT-plaatsen of 91,98% • 664 plaatsen met vaste prijs (8,02%) waarvan 300 met de <u>versterkte</u> KOT → Hogere dekkingsgraad. Ietwat beperkt.
<u>Omschakeling naar IKT</u> <ul style="list-style-type: none"> • In zomer 2023 communiceert Agentschap Opgroeien over de omschakeling van 580 plaatsen presubsidie en kinderopvangtoelage. • Na de Septemberverklaring in oktober 2023 recupereert men de 'geweigerde' subsidieaanvragen. 	<u>Meer IKT-plaatsen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Midden december 2023: oproep voor NIEUWE plaatsen 	

Wat weet men nu al? (beslissing volgt spoedig)	Wat weet men nu al? (onder voorbehoud)	
<ul style="list-style-type: none"> • ± 767 opvangplaatsen worden trap 2 (zowel presubsidie als KOT); • ± 200 opvangplaatsen krijgen opnieuw een weigering; • ± 100 opvangplaatsen hadden geen ontvankelijke vraag.	<ul style="list-style-type: none"> • 180 nieuwe plaatsen voor stad Antwerpen • Realisatie voorzien ten laatste 2025	

2. Dringende Opvangplaatsen (DOP) en Ruimere Openingsuren (ROM)

- In oproep van midden december 2023.
- Meer info volgt.

3. Concessies stadspanden

De stad Antwerpen is op zoek naar uitbaters voor 4 stadspanden (116 kindplaatsen)

- Houthulststraat (Merksem)
- Waasdonk (Deurne)
- Belegstraat (Antwerpen)
- Tweegezusterslaan (Deurne)

4. **Nieuwe Kinderopvangzoeker – Pat Lauwers**

Bijlage 1: PPT Nieuwe Kinderopvangzoeker

Pat geeft een stand van zaken rond de nieuwe Kinderopvangzoeker

De Europese aanbestedingsprocedure is nog lopende. Bijkomend bij deze procedure loopt een GDPR-traject samen met Mechelen en stadsregio Turnhout waarbij alle steden/regio's hun aanbevelingen moeten geven over het bewaren en de uitwisseling van deze gegevens. In dit traject wordt een voorstel gedaan voor dataminimalisatie.

Opmerkingen

- Waarom Amerika als er voldoende servicecenters zijn in Europa?
  - Keuze is gekoppeld aan prijs (moet betaalbaar blijven) + met welke bewaring werkt leverancier; wat kan hij bieden qua veiligheid tegen o.a. hacking, ...
  - Verwachten dat er bijkomende maatregelen zullen genomen worden door leverancier.
- Overheid moet 100% veilig/waterdicht zijn qua GDPR; dat gaat niet via Amerika.
  - Kan Digipolis hierin niet ondersteunen? → geen optie

Noodlijst

Data worden per postcode beschermd; Antwerpse lijst zal niet zichtbaar zijn voor Mechelen en Turnhout en omgekeerd.

Dataminimalisatie

Aanvullingen / opmerking op voorstel Maxim

- Meer info rond opvangplan: start- en einddatum, welke dagen, voorziene geboortedatum, ...
- Telefonisch contact kunnen opnemen voor extra info
- Link naar beschikbare plaatsen: mogelijkheid dat ouders geen aanvraag meer kunnen doen als er geen plaats beschikbaar
  - In nieuwe KOZA: knop die automatische antwoorden stuurt wanneer geen plaats (= minder werk voor organisator)

Voorstel Bruno: doorgeven als meer tijd en/of extra overleg moet worden voorzien

- Na gunning volgt een uitgebreid overleg waar alles zal worden toegelicht worden (concreet plan; met wie zal samengewerkt worden, ...)

5. Duaal leren en aanpassingen in onderwijs – David Boets

Bijlage 2: PPT Duaal leren

N.a.v. vraag/opmerking van Maxim Quintelier dat er minder studenten duaal leren zijn licht David een aantal wijzigingen binnen het secundair onderwijs en de gevolgen hiervan voor de opleiding begeleider baby's en peuters toe.

Opmerkingen

- **Bezorgdheid:** leerlingen hebben weinig praktijkervaring; over gans schooljaar maar 1 maand aan stage-uren.
- Leerlingen van dubbele finaliteit mogen tijdens hun stage met kinderen werken in tegenstelling tot leerlingen van het 5de jaar. Kan dit niet aangekaart/als signaal naar scholen worden gegeven?
- Kleine groep leerlingen zal, na behalen diploma 6de jaar, in 7de jaar starten → gevolg: heel weinig stagiaires
- Antwerpen is koploper in Vlaanderen als het over kinderopvang gaat → problematiek aankaarten bij bevoegde ministers (Welzijn en Onderwijs).

De stad Antwerpen gaat tijdens schooljaar 2023-2024 promotie voeren rond werken/job in de kinderopvang. Hiervoor wordt samengewerkt met KdG (expertisecentrum kinderopvang). Zij gaan heel gericht in scholen aan leerlingen die studiekeuze moeten gaan maken info geven over de job van kinderbegeleider in de kinderopvang.

Begin 2024 is uitrol met als doel leerlingen te motiveren en te informeren wat de job van kinderbegeleider inhoudt; wat is het om in de kinderopvang te werken (nu niet zo duidelijk).

6. Beleidsvoerend vermogen – Annick Schoups

Vergunningsbesluit: opgenomen dat beleidsvoerend vermogen dé basisvoorwaarde is

- Voor starters: bij elke nieuwe vergunning
  - Starterstraject

- Vrijstellingen zijn mogelijk:
  - als organisator minstens 12 vergunningen heeft
  - als afgelopen 24 maanden het traject succesvol werd doorlopen en men 24 maanden organisator is
  - kan ook individueel toegekend worden door Agentschap Opgroeien als men kan aantonen, a.d.h.v. ervaring, dat men voldoende beleidsvoerend vermogen heeft
- Voor iedereen: werkingsvoorwaarde

Wat wordt concreet wordt verwacht?

- Duidelijk leiderschap
- Geïntegreerde aanpak van: infrastructuur, veiligheid en gezondheid, omgang met kinderen en gezinnen, medewerkers in de opvang, organisatorisch management, samenwerking
- Reflectieve, proactieve en reactieve houding
- Innovatieve houding
- Doeltreffende communicatie en transparantie naar medewerkers en ouders
- Samenwerking en transparante communicatie naar Agentschap Opgroeien, Regie Kinderopvang, Contactpunt Kinderopvang en andere lokale partners
- Verder: zorgen voor ondersteuning voor zichzelf en voor zijn medewerkers; de naleving documenteren,

Opmerkingen / vragen

- Belangrijk dat het beleidsvoerend vermogen wordt opgenomen in de vergunningsvoorwaarden; dat men bewust is/wordt wat kinderopvang (wat heel complex is) allemaal inhoudt / betekent.
- Kan vanuit Regie Kinderopvang geen ondersteuning geboden worden in bv. begrijpelijke taal aan kleinere organisatoren?
- Nood vanuit Antwerpen; kan er iets gedaan voor de Antwerpse initiatieven?
→ Annick vraag gesteld maar nog geen reactie gekregen van Agentschap Opgroeien
- 16/01/2024 inspiratiemoment in Antwerpen (beperkt aantal plaatsen voor ganse provincie Antwerpen)

7. Zorginspectie: delen ervaringen – Hilde Van de Velde

Wat zijn de ervaring van organisatoren met het beknopt rapport dat op de Kinderopvangzoeker van Kind en Gezin wordt geplaatst nadat zij inspectie hebben gehad?
A.d.h.v kan bekeken worden wat er met deze bezorgheden kan gebeuren vanuit dit overleg.

Opmerkingen

- Beknopte rapport is niet OK wanneer nuances en duiding niet juist worden weergegeven. Toekomstige ouders lezen een tekort wat hen misschien de indruk geeft dat het om een zware fout/tekort gaat. Om dit te vermijden: niet beter om volledige verslag te publiceren?
- Opmerking in rapport, bv. rond een onveilige situatie, blijft 5 jaar op website ook als is tekort opgelost; website wordt dit niet door inspectie aangepast.

Er wordt besloten om vanuit het Lokaal Overleg Kinderopvang een advies te schrijven naar Zorginspectie. Bruno en Annick zullen deze taak op zich nemen.

8. Varia - Iedereen

NETWERKMOMENT 2024

- Het jaarlijks netwerkmoment van de Regie Kinderopvang zal doorgaan op 8 februari 2024.
-

KINDEROPVANG ANTWERPEN

- De Regie Kinderopvang en de Stedelijke Kinderopvang worden vanaf 01/01/2024 één afdeling Kinderopvang met Vicky Meulenaere als directeur.
  - Concrete details zijn er momenteel nog niet; transitie zal over 1 jaar verlopen.
  - Belangrijk: Regie Kinderopvang blijft bestaan.
-

PENSIOEN ANNICK

- Begin december 2023 gaat Annick met welverdiend pensioen.
  - De schepen en voorzitter bedanken Annick voor haar gedrevenheid en jarenlange inzet voor de kinderopvang.
-

Bijlagen

Bijlage 1: PowerPointpresentatie nieuwe Kinderopvangzoeker

Bijlage 2: PowerPointpresentatie Duaal leren

Opvolging actiepunten

Actie	Streefdatum	Wie	Naar wie	OK

Communicatiepunten

Actie	Streefdatum	Wie	Naar wie	OK